

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
Christer Persson
010 - 224 10 00
skane@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

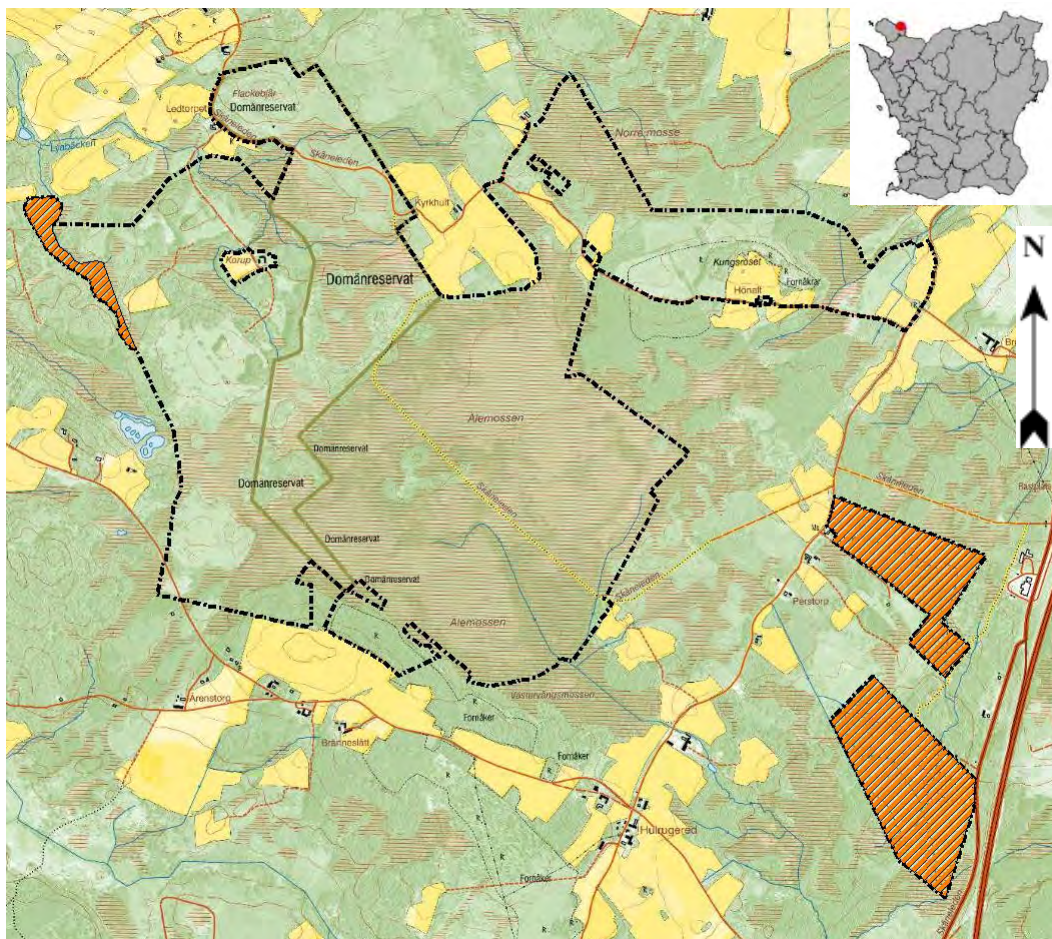
Beslut om ändring av namn, geografisk utbredning, föreskrifter samt tillägg i syfte för naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed i Båstads kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed i Båstads kommun ska ha den utökade geografiska utbredning som framgår av bifogad karta (Bilaga 1) och ändra namn till: Lya ljunghed med omgivning. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

För hela naturreservatet och därmed även den utvidgade delen, ska de syften och föreskrifter som meddelades i Länsstyrelsens beslut den 27 februari 2013 (diarienummer 511-19062-2012 om bildandet av naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed i Båstads kommun) gälla i enlighet med de ändringar som redovisas nedan. I anledning av detta kompletteras även skälen för beslut.

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, Bilaga 3.

Naturreservatets läge och utbredning. Rastrerat område utgör utvidgningsområdet.

Uttökningen av naturreservatet berör del av fastigheterna Båstad Bjäred 7:20, Båstad Hunnestorp 4:2 och Båstad Hunnestorp 4:5. Skala cirka 1:15 000.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Lya ljunghed med omgivningar
Kommun	Båstads kommun
Natura 2000 ID	SE0420179, SE 0420273, SE 0420277
DOS/NVR-ID	1114389 / 2040429
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (Bilaga 1)
Fastigheter och markägarkategori	Enskild ägare: Bjäred 7:20 (del av), Staten genom Naturvårdsverket: Hunnestorp 4:2 (del av), Hunnestorp 4:5 (del av), Korup 1:1 (del av) och Lya 10:1
Läge	Ca 4 km SV Karups kyrka
Centralpunkt	x: 370089 y: 6251984 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	NO-Skånes skogslandskap
Vattenförekomst (HID):	Kägleån SE624899-131906, Stensån NW625708-131881

Inskrivna nyttjanderätter	Se Bilaga 2
Areal	441 ha varav utvidgning ca 46,3 ha. (Total landareal 441 ha, produktiv skog 144,0 ha)
Förvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- skydda och vårda ett mångskiftande natur- och kulturlandskap på Hallandsåsens höjdplatå,
- långsiktigt bevara, utveckla och återskapa förutsättningarna för ett hävdbetingat växt- och djurliv i delar av området,
- långsiktigt bevara och utveckla en flerskiktad löv- och ädellövskog i varierande ålderssammansättning och att säkerställa kontinuiteten av gamla träd och död ved i området,
- skydda Natura 2000-livsmiljötyper och arter, som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet),
- säkerställa och återskapa en naturlig hydrologi i området,
- återskapa och långsiktigt bevara ett öppet mosseplan med endast enstaka träd och buskar,
- tillgodose allmänhetens behov av rekreation genom att bevara och tillgängliggöra ett värdefullt naturområde.

Syftet uppnås genom:

- årlig beteshävd av olika betesmarker och åkerlyckor,
- erforderliga gallringar samt topphuggning av ett antal unga bokar i trädbevuxna betesmarker,
- nödvändiga röjningar och avverkningar av enbuskar, träd och lövsly på fäladsmarkerna,
- plockhuggning och gallringar i bland- och ädellövskogar, där avverkat virke lämnas kvar,
- fri utveckling av alsumpskogar,
- återställande av den naturliga hydrologin på mossen,

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 § § miljöbalken.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET¹

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. spränga, schakta, gräva, utfylla, dränera, dämna eller utföra annan markbearbetning,
3. omföra betesmark till åkermark,
4. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
5. anlägga väg,
6. avverka eller på annat sätt skada buskar och träd,
7. tillföra gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel,
8. anlägga luft- eller markledning,
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
10. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov,
11. uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än jordbrukets behov,
12. ta bort eller skada stengärdesgård,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av, skyltning till och upplysning om naturreservatet,
2. skötsel av betesmarken enligt fastställd skötselplan innefattande bland annat röjning av buskar och träd, slåtter, uppsättning av stängsel och betesdrift,
3. återställande och återskapande av naturmiljöer,
4. anläggande av parkeringsplats och anordningar för friluftslivet,
5. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning.

¹ Justeringar förhållande till äldre beslut är markerade med understruken text

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. gräva, borra eller på annat sätt skada mark, vegetation, buskar och träd eller annan ytbildning,
2. medföra hund eller annat sällskapsdjur som inte hålls i fysiskt koppel.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens skriftliga tillstånd:

3. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod² med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
4. lägga upp geocachingplats.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- tillsyn i samband med förvaltarens skötsel av området,
- driftåtgärder av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar för motorfordon, vägkanter, vägdiken eller enskilda brukningsvägar. Exempel på driftåtgärder som ovan åsyftas är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, röjning och slåtter av vägslänter eller rensning av vägtrummor. Vid utförande av större åtgärder som inte är driftåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen inför arbetet. Vid akuta åtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts,
- underhållsrensning av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken, drift, underhåll eller nedgrävning av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande kommunen, el-, energi- eller teledistributör. Inför utförande av arbete ska samråd ske med

² Med selektiv metod menas handplockning, håvning, sållning eller annan teknik där de djur som inte ska studeras närmare direkt återutsätts och ingreppen i deras livsmiljö blir försumbara eller kan återställas omedelbart. Fällor är inte att betrakta som selektiva, oavsett utformning.

länsstyrelsen. Vid akuta underhållsåtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts, dock senast inom tre arbetsdagar.

- drivning och vidmakthållande av järnvägstunnel genom Hallandsås med därtill hörande åtgärder och verksamhet samt verkställande, inklusive skyddsåtgärder m.m. av miljödomstolens deldom den 20 december 2007 (Mål nr 13-99 och M999-07),
- ägaren av fastigheten Brödalt 6:1 att få tillträde eller bedriva skogsbruk på sin fastighet.

Från reservatsföreskrifterna gäller följande undantag; A1 och A2 ska ej utgöra hinder för uppförande av ligghall till betesdjur, C2 gäller ej vid jakt eller eftersök, eller i samband med kreatursvallning för områdets skötsel.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter, med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- 7 kap. 28a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område,
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap. miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11 §) eller strandskydd (13-18 §§).
- 2 kap. Kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd av fornlämningar och fornfynd,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och Terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 15 kap. 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- lokala, kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av utvidgningsområdet

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Utvidgningsområdet består av tre delar: en alsumpskog som ligger i direkt anslutning till det befintliga naturreservatet och två fäladsmarker belägna inviad väg E 6, ca 1 km sydöst om det befintliga naturreservatets gräns i öster.

Utvidgningsområdet ligger liksom det befintliga naturreservatet på Hallandsåsens höjdplatå ca 180 meter över havet i ett kuperat och omväxlande landskap som innehåller ett flertal värdefulla natur- och kulturmiljöer. Omväxlande med jordbruksmarker och myrmarker rymmer landskapet olika skogsområden som bidrar till mångfalden av naturtyper och biotoper.

Hallandsås är den nordligaste av de skånska urbergshorstarna. Berggrunden består framför allt av olika slags ådergnejser tillhörande den stora sydvästsvenska gnejsregionen. Vanligast är grå till rödgrå, mestadels finkorniga gnejser som är mer eller mindre ådrade. Berggrunden är täckt av en småkullig morän som sannolikt har bildats av smältande dödis. Moränen i området är huvudsakligen normalblockig och sandig-moig till sin struktur. Materialet i moränen domineras av det lokala urberget och består främst av näringsfattig gnejs. Utmed Lyabäcken finns dock kärrmarker med betydande kalkinslag som inlandsisen plockat upp och fört med sig från kritberggrunden norr om åsen.

Rakt igenom naturreservatet finns en vattendelare som utgör gränsen mellan två avrinningsområden, området dräneras till Rönne å och Stensån.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Att landskapet varit mycket öppet kring Lya och Korup framgår av Gerhard Burmans karta över Skåne från 1680-talet. Genom omfattande skogsavverkningar i kombination med ihållande bete blev utmarken efterhand väldigt öppen och ljungen gavs möjligheter att vandra in. Ljungmarkerna nyttjades framför allt till bete, men när ljungen efter några år blivit grov och spretig var den mindre duglig som kreatursföda. Därför brändes ljungen med jämna mellanrum. I dag innehåller det småskaliga odlingslandskapet vid Korup många spår och lämningar av gångna tiders odlarmöda. På några ställen ses odlingsrösen och spår av förhistoriska åkrar. Dessa finns registrerade som fornminnen. Det finns också hålvägar, stengärdesgårdar, odlingsrösen och torpruiner från historisk tid.

Biologiska bevarandevärden

Fäladsmarkerna inviad E 6 har tidigare varit helt öppna men betet har på sina håll upphört och fäladsmarkerna i utvidgningsområdet är delvis igenväxta av främst enbuskar och lövträd. Den norra av de två fäladsmarkerna kan nu närmast beskrivas som lövskog som domineras av björk följt av asp med inslag tall, gran

och bok. I buskskiktet finns hassel och även enbuskar som står kvar sedan ljusare förhållanden rådde. Det finns död ved i form av fallna träd, i gläntor finns välmående enar och det växer ris som ljung, lingon och kråkbär.

Den södra av fäladsmarkerna utmed E 6 utgörs av enefälad som nyttjas som betesmark. I fältskiktet dominerar ljung och andra ris som kråkbär, lingon och klockljung. Natura 2000-arten törnskata har rapporterats uppehålla sig i området. Delar av dessa marker inventerades inom ängs- och betesmarksinventeringen 2004. De var då öppnare och beskrevs som en välhävdad småkuperad fäladsmark med ljungklädda kullar och mellanliggande fuktstråk och bäckdråg. Här fanns en mosaik av fukthedar, torra hedar och öppna mossar och kärr. I båda fäladsmarkerna noterades många hävdgynnade arter så som blåsuga, borsttåg, gökblomster, hirsstarr, jungfru marie nycklar, knägräs, kärresälting, slättergubbe, stagg och svinrot.

I området finns också betesmark på före detta åkermark. Öppna, betade gräsmarker ramas in av stengärden, trädridåer med björk, gran, ek och buskar som förr avgränsade små åkertegar. Enstaka träd finns även i betesmarkerna. I den centrala delen av betesmarken finns en skogsdunge med asp och björk. Träd som har fallit skapar tillgång på klen och grov död ved.

Delar av utvidgningsområdet utgörs av alsumpskogar, en sådan gränsar i öster direkt till det befintliga naturreservatet samt till Natura 2000-området Korup. Området är låglänt, domineras av klibbal och en liten bäck rinner genom området kantad av träd i olika dimensioner. Träden är ca 60 år gamla, ofta bukettformiga och ståendes på socklar vilket skapar värdefulla naturmiljöer. Det finns gott om död ved, både stående och liggande. Inslag av andra trädslag inkluderar björk, bok, ek och gran. I fältskiktet finns noterat flera ormbunksarter och inslag av gullpudra. Området är delvis klassat som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Friluftsliv och tillgänglighet

Området ligger på cykelavstånd från Båstad men nås i övrigt lättast med bil och parkeringsplatser finns i anslutning till det befintliga naturreservatet. De tillkommande delar som ligger en bit från det befintliga naturreservatet är lättillgängliga från E 6 och trafikplats Hallandsås med bensinstation och motell. Invid motellet passerar också Skåneleden som går genom de båda fäladsmarkerna och förbinder dessa med varandra och i förlängningen även med det befintliga naturreservatet. Där Skåneleden går finns stättor ordnade för genomgång till inhägnad betesmark. Skönhets- och upplevelsevärde i området är stort tack vare den skiftande naturen. Det befintliga naturreservatet har stor social betydelse då det ofta används som strövområde, och utvidgningsområdet bidrar ytterligare till detta. Delar av området kan vara svårtillgängliga under perioder då vattenståndet är högt.

Skälen för beslutet

I Länsstyrelsens beslut om bildande av naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed i Båstads kommun den 27 februari 2013 angavs följande skäl för beslut:

Naturreservatet utgör en viktig del av större områden som är bland annat:

- Riksintresse för naturvård
- EU:s nätverk Natura 2000
- Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
- Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Kommunens naturvårdsprogram
- Ängs- och betesmarksinventeringen.

De områden som nu beslutas för utvidgning av naturreservatet har höga natur- och friluftsvärden och potential till ännu högre sådana värden genom att de hyser flera olika naturtyper så som alsumpskog, ljunghed, fukthed och betad enefälad vilka bidrar till en hög biologisk mångfald inom naturreservatet.

Fäladsmarkerna uppvisar höga naturvärden i form av naturtyper och växtarter som är hävdberoende, dessa har även en stor potential att utvecklas efter en restaurering av igenväxta delar. Området är av stort kulturhistoriskt värde genom sin långa tradition av hävd och de lämningar som finns bevarade i form av röjningsrösen, stenmurar och torpruiner. Utvidgningsområdet erbjuder ytterligare arealer för bevarandet och utvecklandet av hävdberoende naturtyper och arter samt för friluftsliv och rekreation.

Länsstyrelsen gör ett tillägg i syftet för naturreservatet: syftet ska även uppnås genom utvärdering och anpassning av skötseln i överrensstämmelse med ny kunskap om områdets bevarandevärden. Tillägget görs för att möjliggöra en adaptiv förvaltning där skötseln kan anpassas efter ny kunskap om områdets naturvärden.

Länsstyrelsen ser ett behov av att revidera föreskrifterna för naturreservatet. Beträffande föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet görs följande ändringar:

- föreskrift om att lägga upp schaktmassor stryks eftersom det är förbjudet att utfylla enligt föreskrift A2 och anordna upplag enligt föreskrift A10,
- föreskrift om att anlägga väg eller permanent upplag ändras till att bara omfatta förbud mot att anlägga väg, eftersom det är förbjudet att anordna upplag enligt föreskrift A10,

- föreskrift om att anlägga motorbana eller skjutbana eller anordna motor- eller skytteövning eller tävling stryks, eftersom det är förbjudet att uppföra byggnad eller annan anläggning enligt föreskrift A1 och att markbearbeta enligt A2. Förbud mot anordning av motor- eller skytteövning eller tävling riktar sig till allmänheten och beslut borde ha tagits med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken. Då större delen av marken ägs av staten gör Länsstyrelsen bedömningen att det inte finns något behov av förbudet. Föreskriften utgår i sin helhet.
- föreskrift om att dika, omdika eller dikesrensa stryks eftersom det är förbjudet att gräva, dränera och markbearbeta enligt föreskrift A2.

Beträffande föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång tillkommer en föreskrift om uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning, för att skötseln av området ska kunna anpassas efter ny kunskap.

Beträffande ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet görs följande ändringar:

- föreskrifter om att plocka eller gräva upp växter, ris, örter, mossor eller lavar och om att störa djurlivet stryks för att undvika dubbelreglering med allemansrätten,
- föreskrifter om att göra upp eld, rida, ställa upp husvagn, husbil eller liknande, sätta upp tavla, plakat affisch, snitsel eller annan liknande anordning, ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på särskilt anvisade platser och anordna tävling eller annan allmän sammankomst stryks för att enligt syftet med naturreservatet tillgodose allmänhetens behov av rekreation och undvika onödiga inskränkningar i allemansrätten i linje med en starkare friluftspolitik,
- föreskrift om att cykla eller framföra motordrivet fordon stryks eftersom vägar går genom naturreservatet och för att undvika dubbelreglering med terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- föreskrift om att framföra motordrivet fordon stryks för att undvika dubbelreglering med terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- föreskrift om att medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur omformuleras för att förtydligas,
- föreskrift om att föra eller landa med luftfarkost stryks på grund av felaktig utformning.

För att förenkla benämningen på naturreservatet beslutas också om en namnändring från Korup med Ålemossen och Lya ljunghed till Lya ljunghed med omgivningar när ytterligare delar nu läggs till naturreservatet.

Länsstyrelsens bedömning

Områdena ligger intill respektive i närheten av ett befintligt naturreservat och på mark som har förvärvats för naturvårdsändamål av Naturvårdsverket. På de delar av området som är i privat ägo har intrångsersättning betalats ut under 2013 och 2014. Länsstyrelsens bedömning är att den lämpligaste skyddsformen är naturreservat.

Ett permanent skydd av områdena bidrar till att långsiktigt säkerställa ett nätverk av värdefulla marker mellan vilka arter kan sprida sig. Det medför även ett bidrag till uppfyllandet av miljömålen myllrande våtmarker, levande skogar, ett rikt växt- och djurliv och ett rikt odlingslandskap.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat. Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har beaktat inkomna yttranden och synpunkter och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet innebär vissa begränsningar i allemansrätten men att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande.

Ärendets beredning

Under början av 1970-talet fram till mitten av 2000-talet har Naturvårdsverket förvärvat flera fastigheter i trakten för naturvårdsändamål, bland annat Båstad

Hunnestorp 4:2 och Båstad Hunnestorp 4:5. Naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed bildades år 2013 på delar av Naturvårdsverkets mark. En del av området var innan dess domänreservat.

Under 2013 inkom önskemål från ägaren till fastigheten Bjäred 7:20 om att delar av den fastigheten ska ingå i det utvidgade naturreservatet. Avtal om intrångsersättning tecknades under sommaren 2013. Under 2014 inkom önskemål från markägaren om att ytterligare mark ska ingå i naturreservatet. Avtal om intrångsersättning tecknades för detta under 2014.

Länsstyrelsen arbetade då med att försöka skydda ett betydligt större område som berörde flera enskilda markägare. Mot bakgrund av att resurserna för markåtkomst har begränsats har Länsstyrelsen valt att minska ner arealen för områdesskyddet till att endast omfatta mark som ägs av Naturvårdsverket och mark som är intrångsersatt i syfte att säkra de investeringar som hittills har gjorts beträffande markåtkomsten.

Förslag till beslut med tillhörande skötselplan sändes ut till sakägare med föreläggande om yttrande under 2017. Föreläggandet delgavs genom kungörelsedelgivning. Yttrande har lämnats av Båstads kommun, Trafikverket, E.ON, Försvarmakten, Lunds Botaniska Förening, Richard Åkesson, ägaren till grannfastigheten Brödalt 6:1, SGU, Skanova samt ägaren till fastigheten Bjäred 7:20. Remissvaren har ställts samman i Bilaga 4.

Inkomna synpunkter har beaktats så långt som möjligt vid den slutliga handläggningen av ärendet. Yttrandena från Båstads kommun och Trafikverket har lett till att gränsen för naturreservatet har justerats och naturreservatet har fått en något mindre yta. Gränsjusteringarna har under 2018 kommunicerats med och godkänts av Naturvårdsverket och Trafikverket. Båstads kommun har inte svarat på samråd som skickades ut med e-post 2018-06-15.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen utgör Bilaga 3 till detta beslut.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se Bilaga 5.

Upplysningar om ersättningstalan

Sakägare som ännu inte träffat överenskommelse om ersättning eller inlösen kan väcka talan enligt 31 kap miljöbalken mot staten i mark- och miljödomstolen för att domstolen ska avgöra frågan om ersättning. Ansökan om ersättningstalan måste lämnas inom ett år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägare rätten till ersättning. Ansökan ska ställas till mark- och miljödomstolen i Växjö.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, länsassessor Ann Westerdahl och byrådirektör Christer Persson, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

Ola Melin
Länsöverdirektör

Christer Persson
Byrådirektör

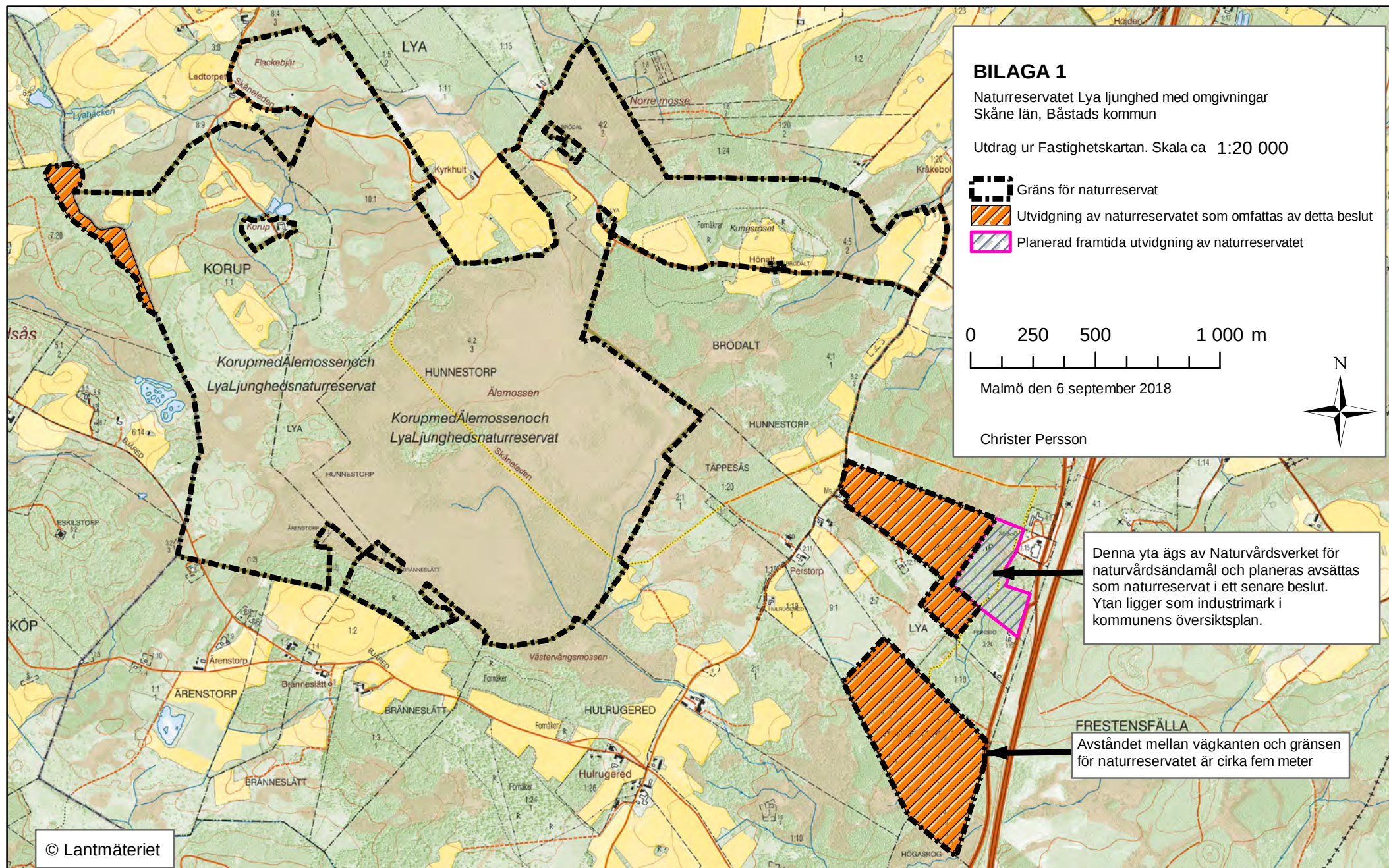
Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Förteckning över fastigheter
3. Skötselplan
4. Remissyttranden (publiceras ej)
5. Hur man överklagar

6. Sändlista (publiceras ej)

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

$\vee$ $\wedge$

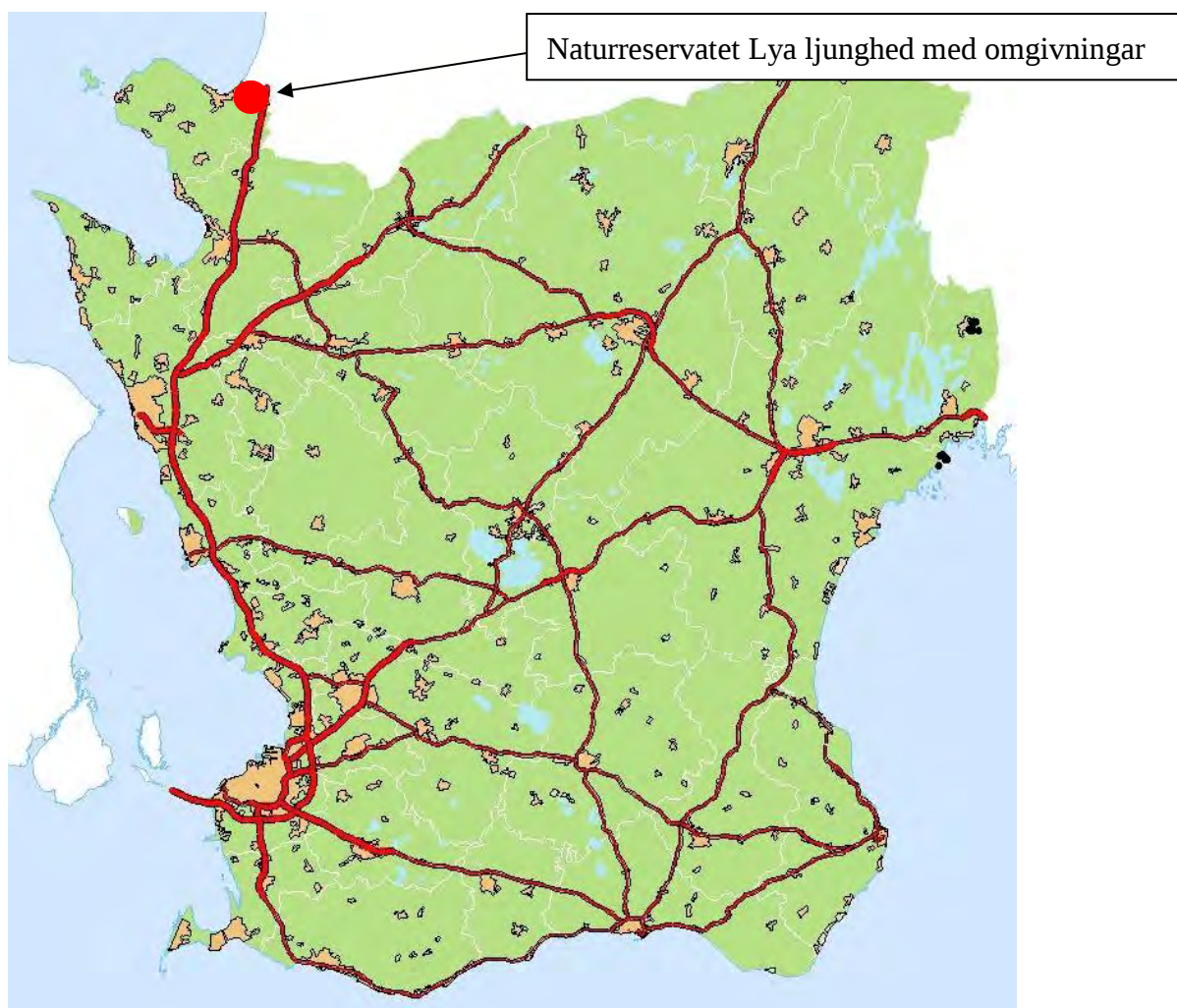

Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 3 Skötselplan för utvidgning av naturreservatet Lya ljunghed med omgivningar

Båstads kommun

Figur 1 Naturreservatets läge. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Fastställt:	2018-09-06
Utgiven av:	Länsstyrelsen i Skåne län
Planförfattare:	Amanda Lidén
Beställningsadress:	www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer:	511-13647-2017, 1278-212
Omslagsbild:	Ljunghed med enar, foto av Christer Persson september 2016
Foton:	Planförfattaren om inget annat anges

Innehållsförteckning

INLEDNING	5
1 SYFTET MED NATURRESERVATET	6
Syftet med naturreservatet är att:.....	6
Syftet uppnås genom:	6
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	7
2.1 Administrativa uppgifter.....	8
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	8
2.1.1 Geomorfologi och hydrologi	8
2.1.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	9
2.1.3 Biologi.....	10
2.1.4 Friluftsliv.....	10
2.1.5 Vad kan påverka området negativt?	10
3 ÖVERSIKT AV MÅL, SKÖTSELÅTGÄRDER OCH PLANERAD MARKANVÄNDNING	11
3.1 Övergripande mål	11
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	11
4 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR PLANERINGSOMRÅDEN	12
4.1 Planeringsområde 1 - Alsumpskog	12
4.2 Planeringsområde 2 - Granplantering.....	13
4.3 Planeringsområde 3 - Kulturbetesmark.....	14
4.4 Planeringsområde 4 - Enefälad	15
4.5 Planeringsområde 5 - Enefälad restaurering.....	16
5 FRILUFTSLIV.....	17
5.1 Tillgänglighet, parkering, informationsskyltar och gränsmarkering.....	17
5.2 Vägvisning.....	17
5.3 Vägar, stigar och leder.....	18
5.4 Renhållning och sanitära anordningar	18
6 JAKT OCH FISKE.....	18
7 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS	18
8 TILLSYN	18
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.....	18
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder.....	18
9.2 Revidering av skötselplanen	19
10 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR.....	20
10 RÖDLISTADE ARTER	21
11 KÄLLOR.....	21

BILAGOR

A. Gränser

B. Skötselområden

C. Anläggningar

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel, vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

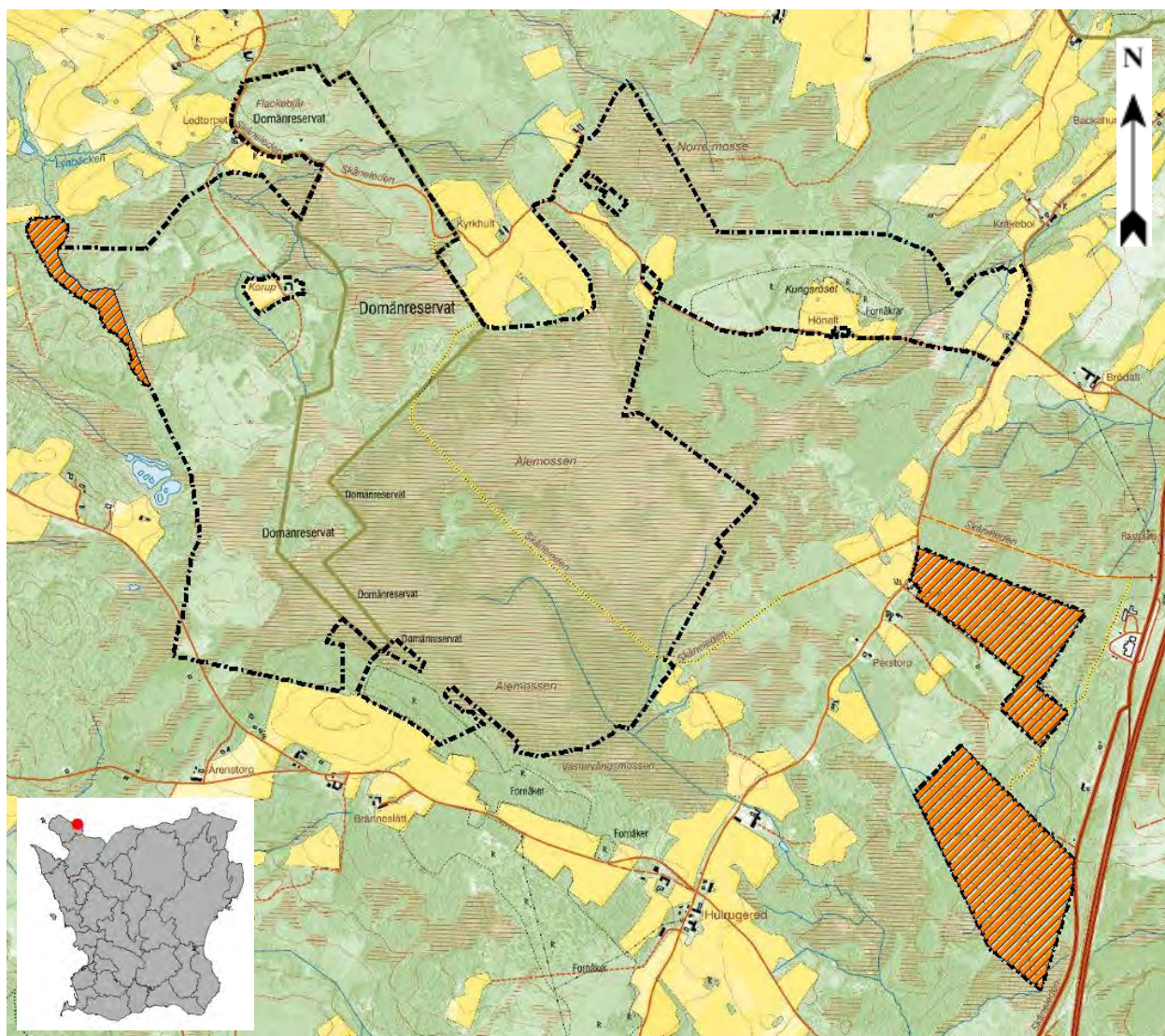
Syftet med naturreservatet är att:

- skydda och vårda ett mångskiftande natur- och kulturlandskap på Hallandsåsens höjdplatå,
- långsiktigt bevara, utveckla och återskapa förutsättningarna för ett hävdbetingat växt- och djurliv i delar av området,
- långsiktigt bevara och utveckla en flerskiktad löv- och ädellövskog i varierande ålderssammansättning och att säkerställa kontinuiteten av gamla träd och död ved i området,
- skydda Natura 2000-livsmiljötyper och arter, som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet),
- säkerställa och återskapa en naturlig hydrologi i området,
- återskapa och långsiktigt bevara ett öppet mosseplan med endast enstaka träd och buskar,
- tillgodose allmänhetens behov av rekreation genom att bevara och tillgängliggöra ett värdefullt naturområde.

Syftet uppnås genom:¹

- årlig beteshävd av olika betesmarker och åkerlyckor,
- erforderliga gallringar samt topphuggning av ett antal unga bokar i trädbevuxna betesmarker,
- nödvändiga röjningar och avverkningar av enbuskar, träd och lövsly på fäladsmarkerna,
- plockhuggning och gallringar i bland- och ädellövskogar, där avverkat virke lämnas kvar,
- fri utveckling av alsumpskogar,
- återställande av den naturliga hydrologin på mossen,

¹ Justeringar förhållande till äldre beslut är markerade med understruken text

Figur 2. Reservatet är markerat med punktstreckad linje på terrängkartan, rastrerat område utgör utvidgningsområdet (se även bilaga 1). Utökningen av naturreservatet berör del av fastigheterna Båstad Bjäred 7:20, Båstad Hunnestorp 4:2 och Båstad Hunnestorp 4:5. Skala cirka 1:15 000.
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Lya ljunghed med omgivningar
Kommun	Båstad
Natura 2000 ID	SE0420179, SE 0420273, SE 0420277
DOS-ID	1114389
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter och markägarkategori	Enskild ägare: Bjäred 7:20 (del av), Staten genom Naturvårdsverket: Hunnestorp 4:2 (del av), Hunnestorp 4:5 (del av), Korup1:1 (del av) och Lya 10:1
Läge	Ca 4 km SV Karups kyrka
Koordinat centralpunkt	x: 370089 y: 6251984 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	NO-Skånes skogslandskap
Vattenförekomst (HID):	Kägleån SE624899-131906, Stensån NW625708-131881
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 2 i beslutsdokumentet
Förvaltare	Länsstyrelsen
Areal	441 ha varav utvidgning ca 46,3 ha. (Total landareal 441 ha, produktiv skog 144,0 ha)

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.1.1 Geomorfologi och hydrologi

Utvidgningsområdet består av tre delar: en alsumpskog som ligger i direkt anslutning till det befintliga naturreservatet och två fäladsmarker belägna invid E 6 ca 1 km sydöst om det befintliga naturreservatets gräns i öster.

Utvidgningsområdet ligger liksom det befintliga naturreservatet på Hallandsåsens höjdplatå ca 180 meter över havet i ett kuperat och omväxlande landskap som innehåller ett flertal värdefulla natur- och kulturmiljöer. Omväxlande med jordbruksmarker och myrmarker rymmer landskapet olika skogsområden som bidrar till mångfalden av naturtyper och biotoper.

Hallandsås är den nordligaste av de skånska urbergshorstarna. Berggrunden består framför allt av olika slags ådergnejser tillhörande den stora sydvästsvenska gnejsregionen. Vanligast är grå till rödgrå, mestadels finkorniga gnejser som är mer eller mindre ådrade. Berggrunden är täckt av en småkullig morän som sannolikt har bildats av smältande dödis. Moränen i området är huvudsakligen normalblockig och sandig-moig till sin struktur. Materialet i moränen domineras

av det lokala urberget och består främst av näringsfattig gnejs. Utmed Lyabäcken finns dock kärrmarker med betydande kalkinslag som inlandsisen plockat upp och fört med sig från kritberggrunden norr om åsen.

Rakt igenom naturreservatet finns en vattendelare som utgör gränsen mellan två avrinningsområden, området dräneras till Rönne å och Stensån.

2.1.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Att landskapet varit mycket öppet kring Lya och Korup framgår av Gerhard Burmans karta över Skåne från 1680-talet. Genom omfattande skogsavverkningar i kombination med ihållande bete blev utmarken efterhand väldigt öppen och ljungen gavs möjligheter att vandra in.

Ljungmarkerna nyttjades framför allt till bete, men när ljungen efter några år blivit grov och spretig var den mindre duglig som kreatursföda. Därför brändes ljungen med jämna mellanrum. Att landskapet även i modernare tid varit öppet kan utläsas av flygfoton från 1940-talet, se figur 3. I dag innehåller det småskaliga odlingslandskapet vid Korup många spår och lämningar av gångna tiders odlarmöda. På några ställen ses odlingsrösen och spår av förhistoriska åkrar. Dessa finns registrerade som fornminnen. Det finns också hålvägar, stengärdesgårdar, odlingsrösen och torpruiner från historisk tid.

Figur 3 Flygfoto från 1947. Utvidgningsområdets läge markeras av gul linje.

2.1.3 Biologi

Fäladsmarkerna invid E 6 har tidigare varit helt öppna men betet har på sina håll upphört och där är fäladsmarkerna i de tillkommande delarna igenväxta av främst enbuskar och lövträd. Den norra av de två fäladsmarkerna kan nu närmast beskrivas som lövskog som domineras av björk följt av asp med inslag av tall, gran och bok. I buskskiktet finns hassel och även enbuskar som står kvar sedan ljusare förhållanden rådde. Det finns död ved i form av fallna träd, i gläntor finns enar och det växer ris som ljung, lingon och kråkbär.

Den södra av fäladsmarkerna utmed E 6 utgörs av enefälad som nyttjas som betesmark och skogsbyte. I fältskiktet dominerar ljung och andra ris som kråkbär, lingon och klockljung. Natura 2000-arten törnskata har rapporterats uppehålla sig i området. Delar av dessa marker inventerades inom ängs- och betesmarksinventeringen 2004, de var då öppnare och beskrevs som en välhävdd småkuperad fäladsmark med ljungklädda kullar och mellanliggande fuktstråk och bäckdrag. Här fanns en mosaik av fukthedar, torra hedar och öppna mossar och kärr. I båda fäladsmarkerna har det rapporterats många hävdgynnade arter så som blåsuga, borsttåg, gökblomster, hirsstarr, jungfru marie nycklar, knägräs, kärrsälting, slättergubbe, stagg och svinrot.

Delar av utvidgningsområdet utgörs av alsumpskogar. En sådan gränsar i öster direkt till det befintliga naturreservatet samt till Natura 2000-området Korup. Området är låglänt och domineras av klibbal, en liten bäck rinner genom området och kantas av träd i olika dimensioner. Träden är ca 60 år gamla, ofta bukettformiga och ståendes på socklar vilket skapar värdefulla naturmiljöer. Det finns gott om död ved, både stående och liggande. Inslag av andra trädslag inkluderar björk, bok, ek och gran. I fältskiktet finns noterat flera ormbunksarter och inslag av bland annat gullpudra, kärrfibbla, ormbär och bäckbräsma. Området är delvis klassat som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

2.1.4 Friluftsliv

Området ligger på cykelavstånd från Båstad men nås i övrigt lättast med bil och parkeringsplatser finns i anslutning till det befintliga naturreservatet. De tillkommande delar som ligger en bit från det befintliga reservatet är lättillgängliga från E 6 och trafikplats Hallandsås med bensinstation och motell, alternativt till fots via Skåneleden som går genom de båda fäladsmarkerna och förbinder dessa med varandra och i förlängningen även med det befintliga naturreservatet. Där Skåneleden går finns stättor ordnade för genomgång till inhägnad betesmark. Skönhets- och upplevelsevärde i området är stort tack vare den skiftande naturen. Det befintliga naturreservatet har stor social betydelse då det ofta används som strövområde, och utvidgningsområdet bidrar ytterligare till detta. Delar av området kan vara svårtillgängliga då vattenståndet är högt.

2.1.5 Vad kan påverka området negativt?

- Igenväxning och utebliven hävd hotar fäladsmarkerna då de riskerar att förlora sina värden i form av öppna, hävdade naturtyper med en rik flora och fjärilsfauna.

- En för kraftig röjning av buskar och träd påverkar arter som är beroende av dessa för substrat, skydd och födosök negativt.
- En för hård eller för ensidig beteshävd påverkar floran och insekter som är beroende av blommande växter negativt.
- Anordnande av upplag kan skada floristiska värden.
- Avverkning av skog inom eller i anslutning till områden med sumpskog kan påverka det lokala klimatet och hydrologin i sumpskogen negativt.
- Invasiva arter som sprider sig inom området riskerar att konkurrera ut den naturliga floran och faunan och påverka dynamiken mellan arter.
- Tillförsel av näringsämnen i form av t ex gödsling, kalkning, tillskottsutfodring eller kväveläckage från omgivande marker påverkar sumpskogarna såväl som fäladsmarkernas naturtyper och konkurrenssvaga flora negativt.
- Användande av bekämpningsmedel skadar växtligheten.
- Dikning hotar hydrologin och naturmiljön i områden med sumpskogar, fukthedar och kärr.
- Uttag av grundvatten och vattenuttag från åar.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.

3 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Övergripande mål

Fäladsmarkerna ska efter restaurering bestå av öppna eller glest träd- och buskbevuxna ljun- och fukthedsmarker med inslag av kärr och skötas med bete och återkommande bränning.

Kulturbetesmarken ska bevaras öppen med ett artrikt träd- och buskskikt utmed stengärdesgårdar, på åkerholmar, i bryn och träddungar. Områden med alsumpskog ska lämnas till fri utveckling. Granskogen avverkas och beskogas med för området naturligt förekommande trädslag. Åtgärder utförs för att underlätta och uppmuntra till allmänhetens vistelse i området.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Förutom de generella riktlinjerna och åtgärderna finns det områdesspecifika sådana vilka redovisas i kapitel 4 under respektive planeringsområde.

- regelbunden beteshävd av fäladsmarker och kulturbetesmark,
- regelbundet återkommande bränningar av områden med ljunghed,
- nödvändiga röjningar och avverkningar av enbuskar, träd och sly på restaureringsmarkerna,
- fri utveckling av alsumpskogar,
- upprustning av stängsel och löpande underhåll av stängsel och stengärdesgårdar.

4 Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområdena

Utvidgningsområdet (46,2 ha) är indelat i 5 planeringsområden som kräver olika skötselåtgärder, samt friluftsliv och skötsel av anläggningar. Se bilaga 2 "Skötselområden" samt bilaga 3 "Anläggningar". Ett planeringsområde kan vara uppdelat i flera delområden.

- Planeringsområde 1 – alsumpskog, 4,8 ha
- Planeringsområde 2 – granplantering, 0,3 ha
- Planeringsområde 3 – kulturbetesmark, 11,9 ha
- Planeringsområde 4 – enefälad, 11,8
- Planeringsområde 5 - enefälad restaurering, 17,5 ha

4.1 Planeringsområde 1 - Alsumpskog

Delområde 1: Alsumpskog

Areal: ca 4,8 ha

Beskrivning

Figur 4 Alsumpskog i det norra utvidgningsområdet.

Figur 5 Alsumpskog i det södra utvidgningsområdet.

Planeringsområdet utgörs av alsumpskogar, dels på Naturvårdsverkets mark och dels på mark som är i enskild ägo. En alsumpskog gränsar direkt till det befintliga naturreservatet och Natura 2000-området Korup i öster. Området är låglänt och domineras av klibbal. Genom området rinner en liten bäck som kantas av träd i olika dimensioner. Träden är ca 60 år gamla, ofta bukettformiga och ståendes på socklar vilket skapar värdefulla naturmiljöer. Det finns gott om död ved, både stående och liggande. Inslag av andra trädslag inkluderar björk, bok, ek och gran. På marken växer bland annat ris av blåbär och lingon, harsyra, tujamossa, västlig hakmossa, björnmossor, vitmossor och små ormbunkar. I fältskiktet finns också noterat inslag av gullpudra. Området är delvis klassat som nyckelbiotop. Stenmurar finns i öster mot bäcken och Korup samt i norr.

Alsumpskog finns också insprängd på Naturvårdsverkets fastighet i planeringsområde 5, där en bäck rinner fram och omges av klibbal. Det finns en del fallna björkar och rikligt med klen död alved. Gamla hägnader som är ur funktion vittnar om tidigare bete i området.

Bevarandemål

Alsumpskog där naturvärdena bevaras och utvecklas genom naturlig dynamik. Skogen är en heterogen skog med hög och jämn fuktighet och hyser träd av varierande ålder med inslag av gamla träd, med socklar och flera stammar som skapar lämpliga substrat för mossor och lavar. Det finns en kontinuerlig tillgång på stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier. Hydrologin är ostörd.

Skötselåtgärder

Skötselområdet lämnas till fri utveckling. Vid behov hålls gran undan om det finns risk att den tar över.

Bete får förekomma i sumpskogen som är insprängd i planeringsområde 5, restaureringsmark.

4.2 Planeringsområde 2 - Granplantering

Delområde 1: Granplantering

Areal: 0,3 ha

Beskrivning

Figur 6 Granplantering invid alsumpskogen.

Planeringsområde 2 utgörs av ett granbestånd i 30-årsåldern som ligger omgivet av alsumpskog i det norra utvidgningsområdet.

Bevarandemål

Övergång till lövskog med inslag av ädellöv.

Skötselåtgärder

Granbeståndet avverkas varefter åtgärder för att gynna tillväxten av lövskog och ädellövskog genomförs.

4.3 Planeringsområde 3 - Kulturbetesmark

Delområde 1: Kulturbetesmark

Areal: 11,9

Beskrivning

Figur 7 Kulturbetesmark som ramas in av stengärdesgårdar och träd- och buskridåer.

Planeringsområde 3 utgörs av betesmark på före detta åkermark. Öppna, betade gräsmarker ramas in av stengården, trädridåer med björk, gran, ek och buskar som förr avgränsade små åkertegar. Enstaka träd finns även i betesmarkerna. Här dominerar bitvis veketåg i fältskiktet tillsammans med gräs som hundäxing, tuvtåtel och kamäxing liksom tistlar. I den centrala delen av området finns en skogsdunge med asp och björk. Här är marken stenig bevuxen med ris, tuvtåtel och veketåg. Träd som har fallit skapar tillgång på klen och grov död ved.

Bevarandemål

Öppen, ogödslad betesmark med inslag av lövträd och buskar. Ett artrikt träd- och buskskikt finns utmed stengärdesgårdar, i bryn och träddungar. Dominansen av veketåg och ohävdarter är bekämpad och en rik flora av hävdgynnade arter har etablerat sig.

Skötselåtgärder

- Punktinsatser där veketågen är utbredd genom upprepad avslagning och betning av veketågen.
- Årlig beteshävd. Beteshävden kan med fördel varieras i olika delar av området med avseende på tidpunkt för betessläpp och betesintensitet för att skapa en variation av vegetationshöjd och öka tillgången på blommande växter under sommaren för att gynna insekter som fjärilar och vilda bin.
- All form av gödsling är förbjuden. Stödutfodring bör undvikas, men om sådan ändå behövs ska den förläggas till områden som saknar värdefull grässvål.
- Uppslag av sly hålls efter.
- Utmed stengärdesgårdarna gynnas hassel, vidkroniga bokar och ekar, sälg, rönn, hägg, en och apel. Skadligt slyuppslag i stengärdesgårdar hålls efter.
- Delar av marken kan tas i anspråk till försök med allmogeåkrar.

4.4 Planeringsområde 4 - Enefälad

Delområde 1: Enefälad

Areal: 11,8 ha

Beskrivning

Figur 8 Ljunghed klädd med enar.

Planeringsområdet utgörs av eneälad som nyttjas som betesmark och skogsbete. I torra partier har marken karaktär av ljunghed med inslag av andra ris som kråkbär, lingon och klockljung. Det finns också fuktigare partier med fukthed och kärr och området genomkorsas av små bäckar. I området finns många hävdgynnade arter så som blåsuga, borsttåg, gökblomster, Jungfru Marie nycklar, knägräs, slättergubbe, stagg, hedfryle och svinrot. Området är omtyckt av fjärilar och arter som observerats inkluderar bland annat prydlig pärmorfjäril,

hedblåvinge, ljunghedblåvinge, sotnätfjäril och violett kantad guldvinge. I området finns flera betesfällor avgränsade av taggtråd och stenmurar. Skåneleden går genom området.

Bevarandemål

Betad, halvöppen till öppen ljunghed med inslag av fukthed och kärr. Det finns en variation i öppenhet inom området från halvöppet till öppet med spridda lövträd och buskar som en och hassel. Enarna finns i skiftande utföranden vad gäller storlek och växtsätt. Det finns en rik flora av hävdgynnade gräs och örter.

Skötselåtgärder

- Restaureringsåtgärder och återskapande av betesmark genom avverkning av träd, buskar och sly.
- Träd som riskerar att skugga ut enar röjs bort, liksom enbuskar där de växer högt och tätt.
- Uppslag av sly hålls efter löpande.
- Marken hävdas med bete och periodvis bränning av delar med ljunghedskaraktär. Betesintensiteten kan med fördel varieras från år till år så länge förnaansamlingen inte blir skadlig.
- All form av gödsling är förbjuden. Stödutfodring bör undvikas, men om sådan ändå behövs ska den förläggas till områden som saknar värdefull grässvål.
- Upprustning och löpande underhåll av hägnader.
- Stengården hålls fria från igenväxningsvegetation.
- Avverkat material ska samlas ihop och brännas eller flisas på lämpliga platser, d v s i områden utan värdefull grässvål.

4.5 Planeringsområde 5 - Enefälad restaurering

Delområde 1: Restaureringsmark prioritet 1 (7,6 ha)

Delområde 2: Restaureringsmark prioritet 2 (9,9 ha)

Beskrivning

Figur 9 Enar står kvar efter ljusöppnare förhållanden i delområde 2.

Delområde 1 utgörs av fäladsmark som till stor del har växt igen med en, björksly eller lövskog där björk dominerar följt av asp och inslag tall, gran och bok. Enarna har på sina håll brett ut sig i stora mattor och där gjort området ogenomträngligt. Vid tidpunkten för fältbesöket hade ett granbestånd nyligen avverkats intill områdets östra kant i anslutning till rastplatsen vid bensinstationen. Noteringar om artförekomster från 2004 inkluderar blåsuga, borsttåg, gökblomster, hirsstarr, Jungfru Marie nycklar, knägräs, kärrsälting, slättergubbe, stagg och svinrot, och området kan efter restaurering återfå sin karaktär av öppen ljunghed och fina flora av hävdgynnade arter.

Delområde 2 utgörs av betesmark som på sina håll är kraftigt igenväxt med björksly och ungskog. Där sly inte har brett ut sig finns öppna delar där ljung med andra ris växer och enbuskar finns spridda.

Figur 10-11 Igenväxning av björksly respektive enbuskage i restaureringsmarkerna i delområde 1.

Bevarandemål

Betad, halvöppen till öppen ljunghed med inslag av fukthed och kärr. Det finns en variation i öppenhet inom området från halvöppet till öppet med spridda lövträd och buskar som en och hassel. Enarna finns i skiftande utföranden vad gäller storlek och växtsätt. Det finns en rik flora av hävdgynnade gräs och örter.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder och återskapande av betesmark genom avverkning av träd, buskar och sly med början i anslutning till befintliga luckor. Planeringsområdet kan efter restaurering ingå i planeringsområde 4, enefälad.

Figur 12-13 Bilder från Lya ljunghed som kan tjäna som målbilder för restaureringen.

5 Friluftsliv

Området nås lättast med bil, cykel eller alternativt till fots.

5.1 Tillgänglighet, parkering, informationsskyltar och gränsmarkering

Mål

Det ska finnas 3 informationsskyltar, se bilaga 3

Skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för uppsättning och underhåll av informationsskyltar och parkeringsplatser.

5.2 Vägvisning

Mål

En vägvisningsskylt efter avfart från E 6. Vid avfarten mot Brödaltsvägen från Lannamärkesvägen bör skyltar visa mot det befintliga naturreservatets parkeringsplatser. Vägen från Båstad tätort bör ha minst en vägvisningsskylt.

Skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för kontakten med Trafikverket.

5.3 Vägar, stigar och leder

Skåneleden går genom området, se bilaga 3.

Mål

Ytterligare leder bör finnas i området, se bilaga 3.

Skötselåtgärder

Vid behov kan nya leder eller stigar anläggas av förvaltaren eller med förvaltarens medgivande om det behövs för friluftsliv, rekreation, utbildning. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas på ett betydande sätt. I blötare partier kan spångar behövas. Stigarna ska markeras.

Figur 14 Skåneleden går genom området.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov för det kan man komplettera med detta framöver.

6 Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Siktgator för jakt får inte röjas. Det är inte tillåtet att utfodra vilt. Fisket regleras inte i reservatsbeslutet.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med

naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planeringsområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prio	Upplysningar
Markskötsel	Avverkning av granbestånd	Inom 5 år	2	Förvaltaren	2	Inga markskador får uppkomma
	Röjning av hyggen/gynna ädellöv och mindre vanliga lövträd	Snarast, därefter vid behov (ca 10 år)	2, 5	Förvaltaren	1	Motor-manuellt
	Beteshävd	Snarast	3-5	Brukaren	1	
	Frihuggning av en	Snarast	4,5	Förvaltaren	1	
	Bränning av ljung	Inom 5 år, därefter med intervall på ca 9 år.	4,5	Förvaltaren	2	
	Upprustning och underhåll av stängsel	Snarast sedan löpande	5	Översyn och upprustning: förvaltaren, underhåll: brukaren	1	
	Restaurering av betesmark	Snarast	5	Förvaltaren	1	
	Röjning av sly	Löpande	Hela området	Mark med åtagande: brukaren. Övrig mark och stengården: förvaltaren.	1	Motor-manuellt
	Röjning av gran	Löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Motor-manuellt
Anläggningar	Uppsättning och underhåll av informations-skyltar	Snarast, sedan löpande	Enligt bilaga 3	Förvaltaren	1	
	Uppsättning av vägvisningsskyltar	Snarast		Förvaltaren / trafikverket	2	

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planeringsområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prio	Upplysningar
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	
	Markering och underhåll av stigar	Snarast sedan löpande	Enligt bilaga 3	Förvaltaren	2	

10 Rödlistade arter

Nedan förtecknas de rödlistade arter eller i övrigt naturvårdsintressanta arter som noterats i utvidgningsområdet från 2000 och framåt. Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt ArtDatabankens rödlista från 2015². Kärleväxter, lavar, mossor och svampar är relativt väl eftersökta medan t.ex. insekter är mer bristfälligt undersökta. Nedanstående artförteckning innehåller fem rödlistade arter varav en även är Natura 2000-art, och en Natura 2000-art.

Artgrupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Natura 2000-art	Hotkategori
Insekter	Sotnätfjäril	<i>Melitaea diamina</i>		NT
	Violettkantad guldvinge	<i>Lycaena hippothoe</i>		NT
Kärleväxter	Loppstarr	<i>Carex pulicaris</i>		VU
	Granspira	<i>Pedicularis sylvatica</i>		NT
	Slåttergubbe	<i>Arnica montana</i>	Ja	VU
	Borsttåg	<i>Juncus squarrosus</i>		NT
Fåglar	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	Ja	LC

11 Källor

- Artportalen 2017.
- Jordbruksverket 2004, objektrapporter från Ängs- och betesmarksinventeringen i databasen TUVÅ.
- Lantmäteriet, historiska kartor.
- Länsstyrelsen i Skåne 2013, Skötselplan för naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed.
- Länsstyrelsen i Skåne 2005, Bevarandeplan för Natura 2000-området Ko

² Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2015. Hotkategorierna är: NT= nära hotad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist, LC=livskraftig.

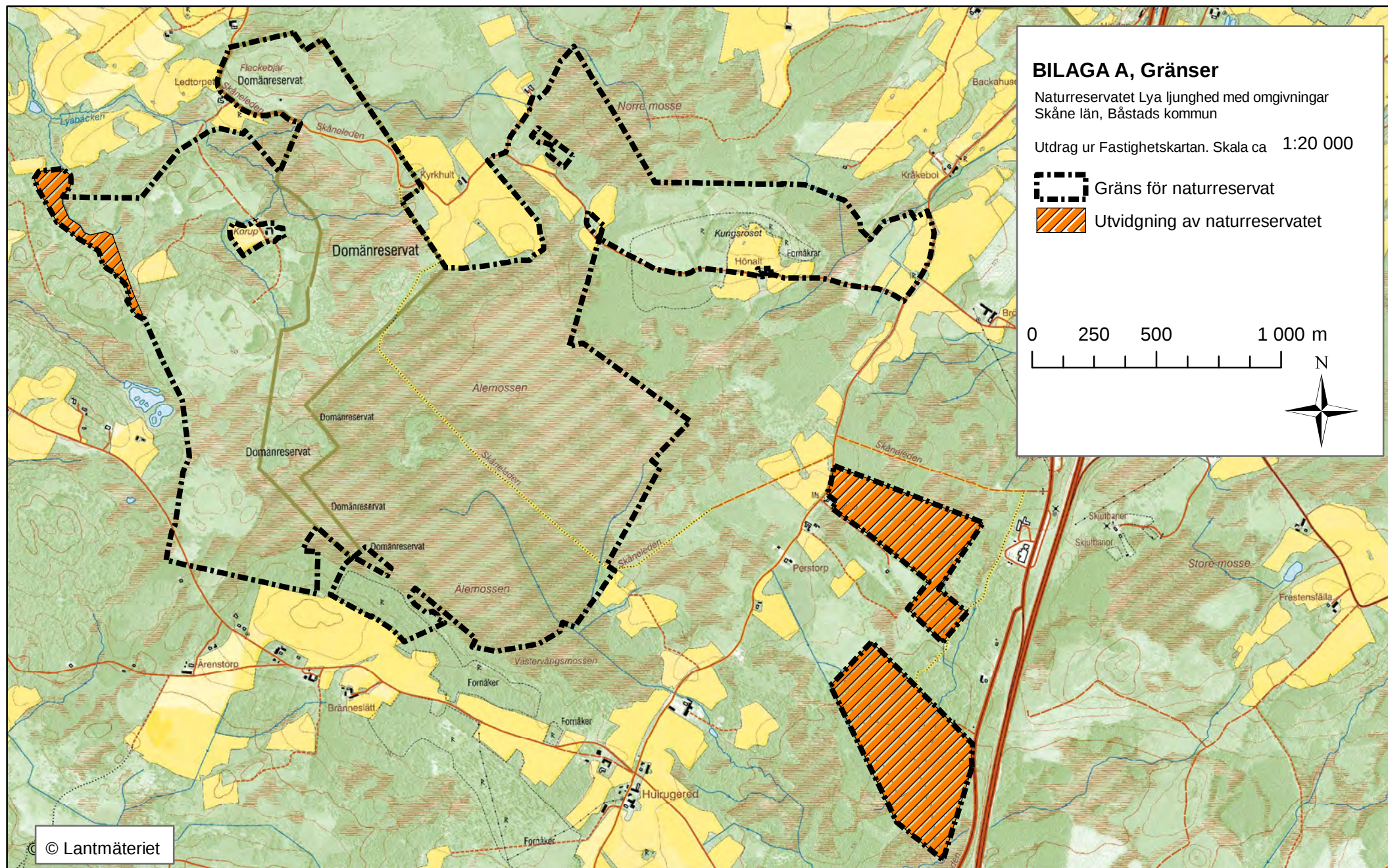
Skötselplan för utvidgning av naturreservatet Lya ljunghed med omgivningar i Båstads kommun

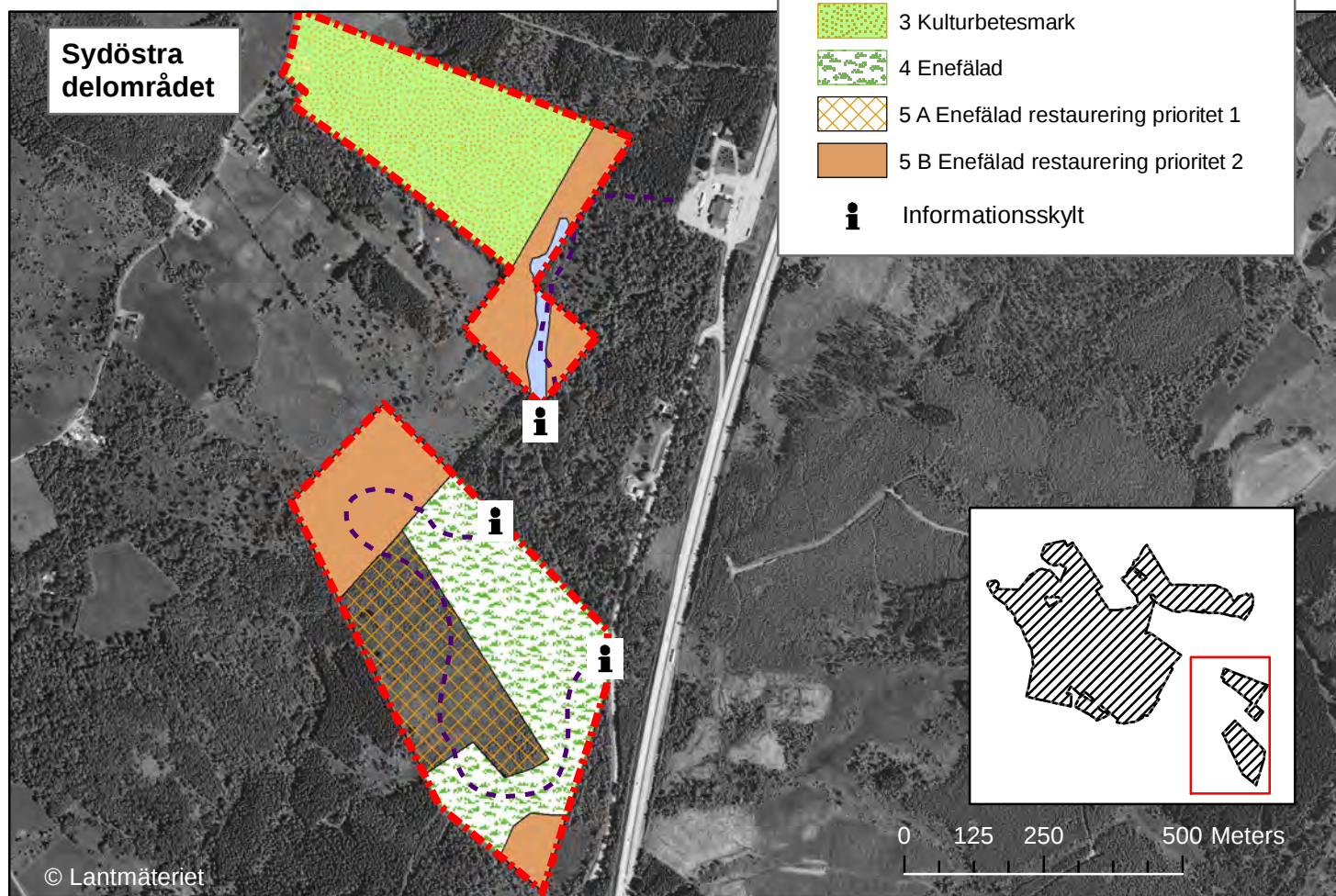
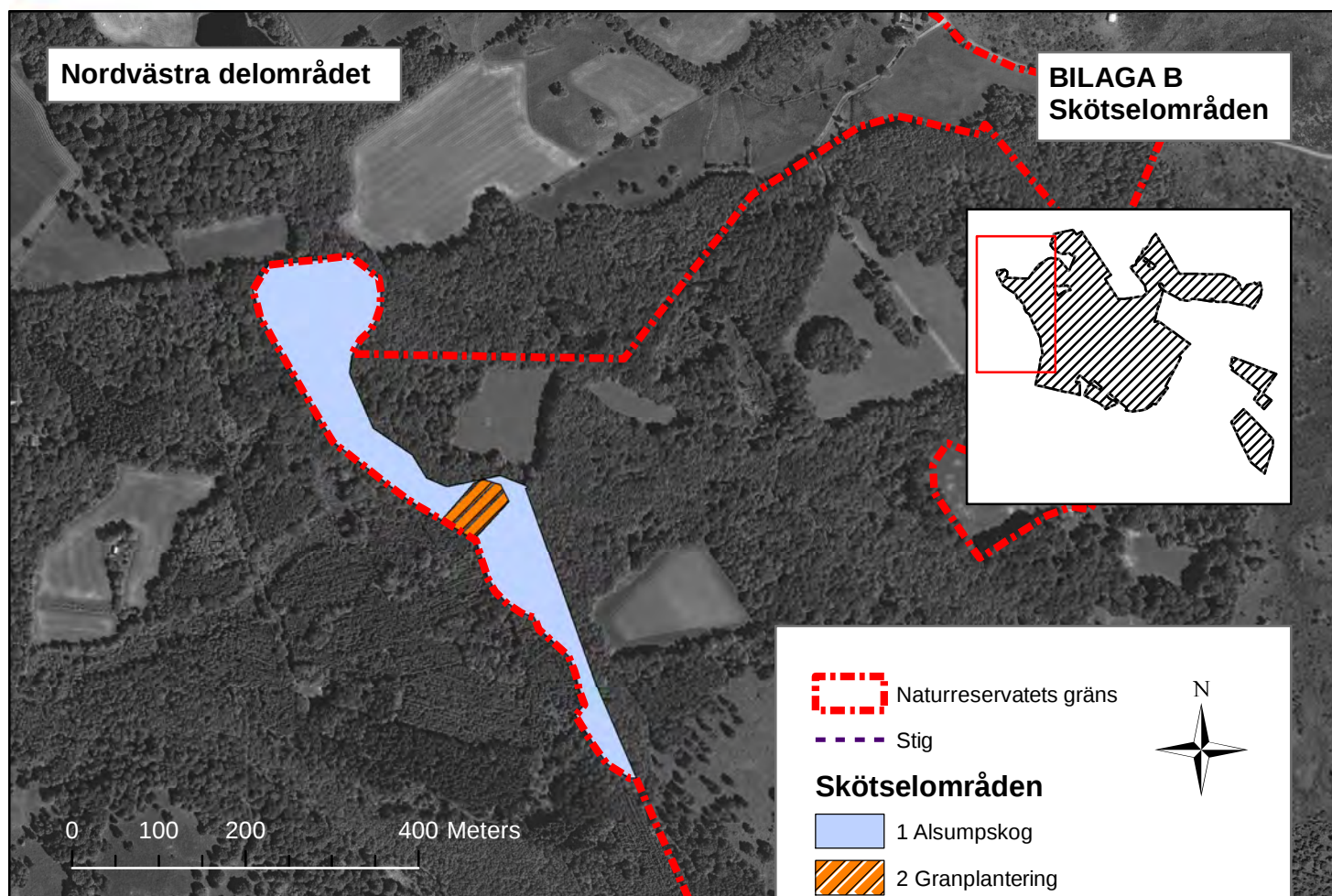
Skötselplanen är ett vägledande dokument som ligger till grund för hur syftet med naturreservatet ska uppnås. Syftet med naturreservatet är bland annat att skydda och vårda ett mångskiftande natur- och kulturlandskap på Hallandsåsens höjdplatå och att långsiktigt bevara, utveckla och återskapa förutsättningarna för ett hävdbeingat växt- och djurliv. Syftet är också att tillgodose allmänhetens behov av rekreation genom att bevara och tillgängliggöra ett värdefullt naturområde.

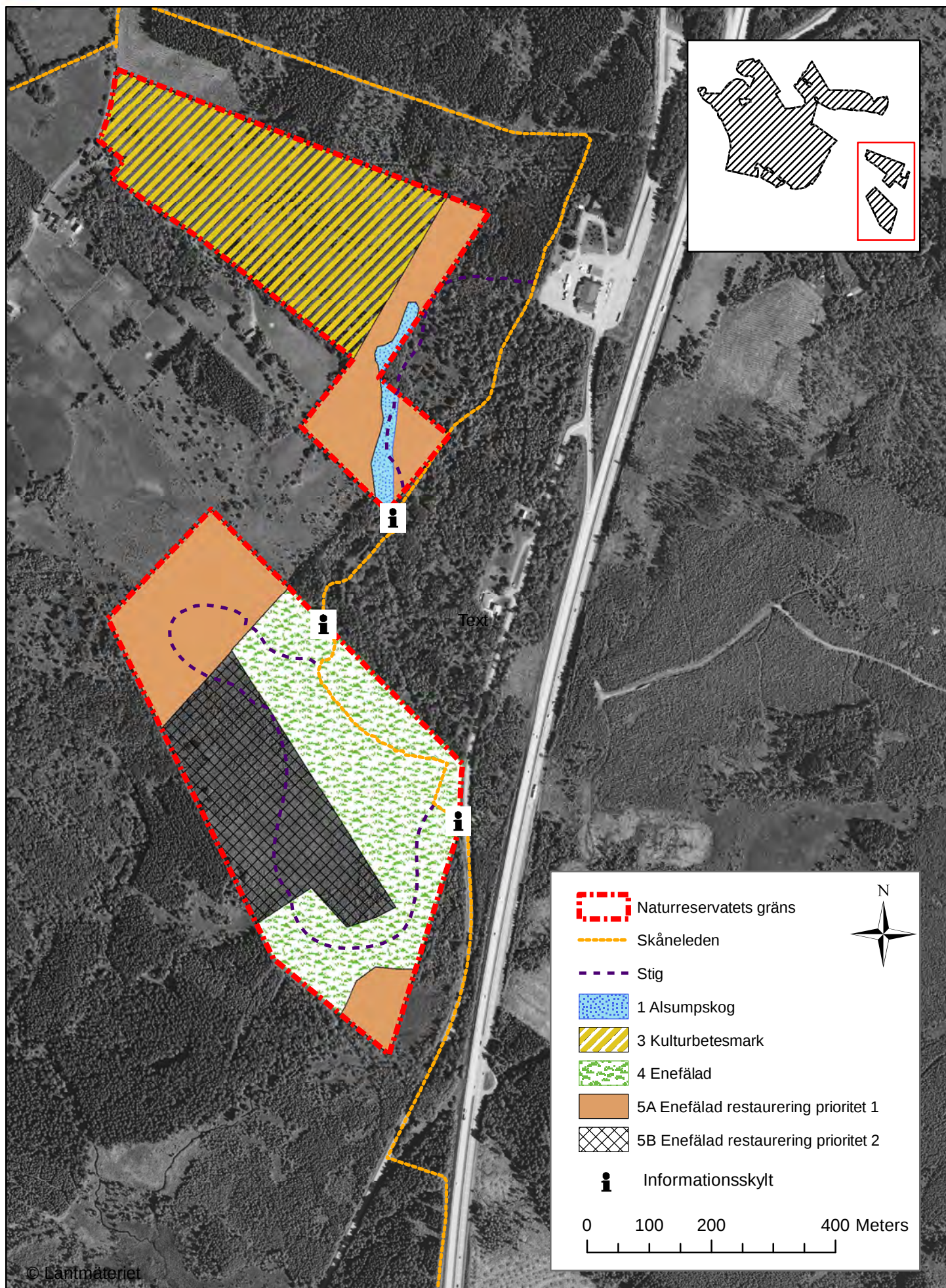

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljö- och energidepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 5 oktober 2018. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).